

## KITAP OKUMANIN ONEMI

<https://www.youtube.com/watch?v=6ibCtsHg3Y>

<https://www.youtube.com/watch?v=0G21rhRu78M>

- 1- Kitap okuma bize ne kazandırır?
- 2- Kitap seçiminde nelere dikkat etmelidir?
- 3- Günümüzde kitap okumayı engelleyen faktörler nelerdir?

Okumak, insan için en önemli ve en etkili öğrenme yoludur. İnsanlar, okuyarak olayların ve varlıkların iç yüzünü öğrenirler. Aynı zamanda düşünce ufkunu geliştirip, geniş bir görüş açısı sağlayarak, olayları doğru yorumlama yeteneği kazandırır.

Yüce Allah Kuran-ı Kerim’de Peygamberimize (s.a.v.): “Rabbim ilmimi artır” (Taha 114) diye dua etmesini öğütlüyor. Zira varlığın hakikati makro alemde mikro aleme çevremizde cereyan eden olayların sırrı, yaratılışımızın gayesi ancak Allah’ın lutfedeceği ilimlerle anlaşılacaktır. Çünkü insan hayvanların aksine herhangi bir bilgidan mahrum, yani cahil olarak dünyaya gelir. İlmi artırmanın da en önemli yolu okumaktır.

Okuyan kişiler çok okumanın beraberinde getirdiği zengin kelime dağarcığına sahip oldukları için, hikmetli ve etkileyici konuşarak hitap ettikleri kişilerde daha çok etki uyandırır. Dahası, geniş kelime dağarcığı, insanın daha fazla kavramla düşünebilmesini de sağlar. Yani düşünce kapasitesini ve kültür düzeyini artırır. İnsan kelimelerle düşünür. İnsan ne kadar çok kelime bilirse düşünme ufku o kadar genişler, zeka seviyesi o nispette artar. İnsan zekasını ölçen en keskin kriter; KELİME HAZİNESİDİR. Zeka, aynen kaslara benzer. Ne kadar çok çalıştırılırsa; egzersiz yaptırılırsa, o nispette güçlenir. Egzersiz yaptırmanın yolu da; problem çözme, kitap okuma, dinlediğini - okuduğunu yorumlama ve kelime ezberlemedir.

Kelime ezberlemenin en kolay yolu da ÇOK KİTAP OKUMADIR. Sheakspear yazdığı eserlerinde; 80.000, Goethe 50.000 kelime kullanmıştır. Ama bizim memleketimizde bir üniversite mezunu; 3.000 - 4.000 kelime bilmektedir. Bu kadar bilmesinin sebebi de kitap okuma alışkanlığı kazanmaması, kitap okumamasıdır. Bizim millet olarak en büyük eksikliğimiz

kitap okumamaktır. Neticede Avrupa ilimde teknolojiye ileri giderken, biz hala yerimizde sayıyoruz.

**Kitap okuyan kişiler, edindikleri bilgi ve kültür sonucunda aynı zamanda toplum içinde etkin bir kişiliğe sahip olurlar.** Okuyarak kendini geliştiren kişiler ise elbette çevrelerinde gelişen olaylara da hakim olacak ve toplum içinde eğitim seviyesinde zamanla bir ilerleme sağlanacaktır.

Okumayan insanlar ise, düşüncede sığ, yeni terkipler yapmaktan mahrûm insanlardır. Bu insanlar konuşmakta zorluk çekerler, düşüncelerini net ifade edemezler. Dolayısıyla diğer insanlarla iletişimde zorluk çekerler.

Okumanın en büyük engellerinden birisi televizyondur. Genellikle televizyon karşısında amaçsızca, kanal kanal dolaşarak zamanlar boşa geçirilmektedir. Bunun yerine kitap okuyarak zamanlarımız daha verimli hale gelebilir. Bunun yanı sıra ulaşım araçlarında seyahat ederken veya bir yerde beklerken zorunlu olarak geçen boş zamanlar da kitap okuyarak değerlendirilebilir.

### **Doğru Kitap Nasıl Seçilir?**

Öncelikle okunması gereken kitaplar, ilhamını Kuran ve hadisten alanlar olmalıdır. Bu kitaplar ruha diriliş mayalayan, günümüz dertlerine, neslimizin kalp ve vicdan hastalıklarına, düşünce bozukluklarına derman olacak tarzda olması gerekir. Seçeceğimiz kitaplar, kişinin gelişmesinde faydalı olacak, değerleri öğreten, hayata hazırlayan kitaplar olmalıdır. Aynı zamanda okumayı düşündüğümüz kitaplar, kolay anlaşılır ve dil ve üslup açısından üstün kitaplar arasından seçilmelidir. Bu da her okuyan kişinin bilgileri kolay anlamasını ve öğrendiklerinin aklında kalmasını sağlar.

**Hem çok hem de çeşitli okumalıyız. Fakat kitapların yazarlarına dikkat etmeli, tanınan, bilinen veya tavsiye edilen insanların kitapları okunmalıdır. Bilmediğimiz kitaplar bize vakit kaybettirebilir.** Bu seçimde güvendiği, sevdiği büyüklerinin tavsiyelerinin yanında, milli-manevi değerlerimize uygun, bize iyilik, güzellik ve yardımlaşma duygusunu verecek kitaplar başta olmak üzere dikkatle seçtiğimiz her kitabı okuyabiliriz.

Peygamberimiz “faydasız ilimden ALLAH’a sığınırım” hadisi ile ölçüyü koymuştur. Tarih boyunca bütün medeniyetlerin çöküşü gençlerin kafasının faydasız ilimle doldurulması sonucu gerçekleşmiştir. Hem akli hem de kalbi tatmin edici eserlerin okunması asla ihmal edilmemelidir. Unutulmamalıdır ki insanda bedeninin yanında ruh da vardır.

Peygamberimize ALLAH’tan (cc) gelen ilk emir “oku” dur. Bizler okumaya ve ilme önem veren bir dine inanıyoruz. Bir genç hem maddi hem de manevi yönünü dengeli olarak geliştirmelidir. Bunun yolu da derslerden sonra insanın en önemli ihtiyacı olan manevi ihtiyaçlarına cevap verecek kitaplar okumaktır.

### **Kitabın Değeri**

Kitap bir medeniyet ölçüsüdür. Bir ülkede basılan kitapların muhtevası, türleri, adedi, kitap dağıtım sistemi, alış miktarı o ülkenin uygarlık düzeyini gösterir.

Medeniyetin kaynağı olan kültür, bilgiye dayanır. Bilginin kaynağı ise kitaptır. Kitap okudukça kainatın büyük bir insan, insanın küçük bir kainat olduğunu anlarız. Bir milletin ileriliği, kitap okuyanların sayısı ile orantılıdır. İnsanlarımızdan şikayetçi isek, kesin olarak bilmeliyiz ki, kitap okuyanlarımız azdır. Kitaptan uzak kalan, insanlıktan ve insanlardan da uzak kalır. Yusuf Hashacip: “Yurdu olan onu kılıçla almıştır, yurdu tutan da onu kalemlle tutmuştur” der. Yavuz Sultan Selim’in savaş meydanlarına giderken, katırlar üzerinde kütüphanesini de taşıması, atalarımızın büyük devletleri ne üzerinde kurduklarını gösterir. Her büyük adamın heyetini incellerseniz, onun özellikle kitaba inanıp dayandığını görürsünüz.

Dünyayı insansız düşünemediğimiz gibi, insanı da kitapsız düşünemeyiz. Tarih boyunca kitap önemini kaybetmemiştir ama, bundan sonra okuyanla okumayan arasındaki fark daha fazla olacaktır. Kitap, tarihi önümüze koyar, geçmişi öğretir, geçmişini bilmeyen bir millet , geleceğini nasıl düzenleyecektir?.

### **Kitap ne kazandırır?**

Kitap hakkında çok şey yazılmış, kıymeti hakkında çok övgüler sıralanmıştır. 500 yıl önce yaşamış bir İngiliz’in şu sözleri dikkat çekici: “İşte acı söylemeden, öfkelenmeden, hediye ve para istemeden bize bilgi veren hocalar, onlara yaklaşırsanız uyumadıklarını görürsünüz, soru

sorarsanız sizden bir şey gizlemezler. Eğer bir şey bilmiyorsanız sizinle alay etmezler.” Evet kitap en iyi öğretmendir.

İslam Alimi Cahız'ın kitap hakkında söyledikleri daha enteresan: “Yaşı genç, ucuz, her yerde bulunması mümkün olan; değerli bilgileri, sağlam kafaların ve engin tecrübelerin eserlerini, geçmiş çağların, uzak memleketlerin haberlerini toplayan kitap gibisini bilmiyorum. İstediginizde yanınızdan ayrılmayan, arzu etmediğinizde ziyaretini seyrek yapan böylesine bir misafire kim sahip olabilir”.

Huzur ve avunmanın en iyi yolu kitap okumaktır. Montesquieu: “ Çeyrek saatlik bir okumanın gideremeyeceği bir üzüntüm olmamıştır” der. Kitap, okumak ya da yazmak insanın zihnini yormaz, bilakis dinlendirir. Yani kitap insanın zor günlerinde teselli veren, eşı bulunmaz bir destek, mükemmel bir klavuz, cömert bir kaynaktır.

Henry Ford şöyle demiştir; “Öğrenmeyi terk eden kimse, ister yirmi yaşında olsun ister seksen, ihtiyar demektir. Öğrenmeye devam eden kim olursa olsun, genç kalır. Dünyada en güzel şey zihnimizi genç tutmaktır.”

Descartes: “İyi kitapları okumak, geçmiş yüzyılların en seçkin zekalarıyla, önceden tertiplenmiş bir konuşmaya katılmak demektir.”

Voltaire: “Okulda okuduklarıyla yetinenler, yalnız anneleriyle konuşabilen çocuklara benzer.”

Ve son söz: “İnsan bir kitaba girdiği gibi çıkmaz” (K. URAL)

Kitaplar bizim en değerli hazinelerimizdir. Bu hazineleri keşfetmenin yolu okumaktır. İnsan hayatı boyunca okumaktan vazgeçmemeli, okumayı ve öğrenmeyi terketmemelidir. Okuyan insan sürekli yükselir, okumayan ise sürekli geriye gider.

Kitap okumanın en önemli faydası hiç kuşkusuz insanın kendini tanımasını sağlamasıdır. Okuyan insan hangi alanda başarılı olacağını hangi alanın onun kişilik yapısına uygun olduğunu tespit edebilir. Dünyanın en zeki insanı olarak kabul edilen ve Nobel ödülü Sahibi olan Einstein üniversite mezunu değildi. Onu başarılı yapan okuma alışkanlığıydı. Kendimizi tanıyarak Hayatta başarılı olabilmenin en önemli yolu okumaktır.

Başarılı olmanın daha önce yapılan hataların tekrar yapılmamasının ve bir çalışmanın

sürdürülebilmesi için onun geçmişini bilmek çok önemlidir. O araştırmaları yapmış kişilerin tecrübelerinden yararlanmak eğitim ve bilim açısından sürekliliğin sağlanması konusunda çok önemlidir. Bu tecrübeleri edinmenin tek yolu da okumaktır.

İnsanlar bir toplum yani sosyal çevre içerisinde yaşamaktadır. Bizler yaşamımızı meslek hayatımızı öğretim hayatımızı sürdüreceğimiz iletişimde bulunacağız. Bizim başarımızın ölçüsü toplumun onun beğenmesiyle ölçülecektir. Bu nedenle sosyal çevrenin tanınması ve beklentilerinin bilinmesi başarılı olmamızı etkileyecektir. Sosyal çevreyi ve insanları tanımanın en kısa yolu okumaktır.

Kitap okumanın önemi burada ortaya çıkar.. Kendimizden sonrakilere hayatımızı aktarırız. Tecrübemizi eser bırakarak sonraki kuşaklara iletiriz. Bu sayede insan oluruz ve insanlığı da oluştururuz. Kitap okumak kendimizden önceki hayatı devralmaktır. İnsanlık bütününe yaşatmak ve kendini de ona katarak yaşamaktır. Bir insan hayatı boyunca kaç kişiye şahsen ulaşabilir? Kitap vasıtasıyla, içinde bir virgül katkımız bulursa da, tüm insanlığa ve tüm zamana hitap edebiliriz.

Kitap başka hayatları yaşatır. Kitap okumak farklı dünyalara ulaşmaktır. Bunu okumaya başladıktan sonra fark ederiz. Kitap bize ne söylüyorsa doğru olduğunu varsayarız. Bir fantastik eserde dış dünyayı paranteze alırız. Gerçek hayatta çok saçma gibi görünen olayları kendi mantığında onaylarız. İçindeki olayları gerçek olmamasına rağmen gerçek gibi yaşarız. Örneğin, bir kahraman neden kötülük yapıyor diye yargılarız. Beğenmediğimiz davranışları okumayı bırakmayız. Bunlar için üzülürüz ve seviniriz. Okuma sırasında kitabın dünyasına girmişizdir. Alternatif bir gerçeği kabul ederek ona uyum sağlamışızdır. Çünkü farklı hayatları deneyimlemek amacı vardır.

İnsanlar kitap okumalı ki hem kendini hem şehrini hem milletini hem de devletini aydınlata bilsin. Şimdi örneklerimizle devam edelim: Mesela, Türkiye de yılda bir tane kitap okunurken, Amerika da 7, İsviçre de 16 ve Japonya da yılda 25 kitap okunuyor. Sizce bu kadar ayıp olan bir şey var mıdır. Bizim milletimiz kitap okumadığı için karakterlerini geliştiremiyorlar ve bu yüzden de ülkemiz gelişmiyor. En çok kitap okunan Japonya dan eksikimiz yok. Sadece fazla kitap okuyorlar ve bu yüzden bizden daha gelişmişler.

Allah ımız ilk insan Adem'i yaratınca, onu mevcut meleklerden farklı kılmıştır. Onu farklılaştıran şey ise, Allah ın ona "isimleri öğretmesi" dir. demekki bilgi sahibi olma, insanı melek, cin, şeytan, hayvan dahil bütün varlıklardan üstün kılan özelliktir. Biz kitap okuyoruz, çünkü bilgi sahibi olmak istiyoruz. Bilgi sahibi oluyoruz, çünkü diğer varlıklardan üstün olmak zorundayız. Bu durum, yaratılışımızın gereğidir.

İnsanın kendisini geliştirmesi gerekmektedir. İnsanların kişisel gelişimlerini tamamlamaları için güncel yaşamda belirli aktiviteler yapmaları gerekmektedir. Bu aktivitelerden sadece bir tanesi ise kitap okumaktır.

Düz mantık olarak düşünürsek bir günde uyuma ihtiyacı dışında ortalama olarak 10 saat aktif olarak faaliyet gösteriyoruz. Bu 10 Saat içerisinde sadece 45 dk lık dilimi kitap okumaya neden ayırmıyoruz acaba? Günde sadece 45 dakikamızı ayırarak kendimizi sorgulayabilir ve rahatlamış oluruz.

Gelin kitap okumanın ileriki zamanlarda bize getireceği sonsuz yararlardan birazını düşünelim.

- Toplumdaki diğer insanlardan farkınızı olur.
- Kültürünüz artar
- Bilgili kişilerle doya doya sohbet edebilirsiniz
- Hayata bakışınız değişir.
- Diksiyonunuz düzelir.
- Hızlı konuşma ve kendinizi daha kolay ifade edebilme yeteneğiniz artar.
- Okudugunuzu anlama ve yorum yapma yeteneğiniz gelişir.
- Her şeyden önemlisi Kitap Okumanın verdiği huzuru içinizde hissedersiniz.

yukarıda kitap okumanın sizlere getireceği yararlardan SADECE birkaçını belirttim. Toplum olarak bizler kitap okumalı ve bizden küçüklere kitap okuma alışkanlığını kazandırmalıyız ki bugünün küçüklere büyüdüklerinde bu ülkenin bulunduğu durumu anlasınlar ve modern refah seviyesine ulaştırabilsinler.

Bu yazıyı okuduktan sonra eliniz kütüphanenizdeki tozlu raflara gidiyor ve kitap alıp okumak içinizden geliyorsa şuan sizden mutlu insan olmamalı şu dünyada. Unutmayın ki. En Büyük Düşman Cahil Dosttur.

## **KITAP OKUMAK VE AZ OKUMA SEBEPLERİMİZ**

Okumak insanın kişisel gelişimini sağlayan önemli etkenlerden biridir. İnsanın düşünce yapısını, hayal dünyasını geliştirir; sözcük dağarcığını arttırır, insana bilgi ve birikim kazandırır.

Kitaplar sayesinde bazen uçan bir haliye biner, bilmediğimiz diyarlara yolculuk ederiz; hiç tanımadığımız evlere misafir olur, yeni arkadaşlıklar kurar, bazen hüznümüzü bazen neşemizi bu yeni arkadaşlarla paylaşıyoruz. Tarihin sayfalarında koşar adım dolaşır; destanlara, trajedilere tanıklık ederiz. Geçmişin elem verici olaylarını değiştirmeye gücümüz yetmese de geleceğimizi kitaplardan edindiğimiz tecrübelerle inşa ederiz.

Bunların hepsini yapmak kitaplarla, okumayla olur. Ancak Türk milleti olarak nedense okumuyoruz. Yapılan araştırmalar bu gerçeği çok çarpıcı bir şekilde ortaya koyuyor. Bir Japon yılda 25 kitap okuyor, bir İsveçli yılda 10 kitap okuyor, bir Fransız yılda 7 kitap okuyor. Türkiye’de ise 6 Türk, yılda 1 kitap okuyor.

Peki, niçin az okuyoruz?

Millî Eğitim Bakanlığı’nın 1993 yılında yaptırdığı bir ankete göre insanımızın okumama sebepleri oran olarak şöyledir:

- 1-Kitap okuma alışkanlığının olmaması: % 50,2
- 2-Yeterince zaman bulunamaması: % 16,6
- 3-Boş zamanlarında yoğun olması: % 10,6
- 4-Tv, video ve sinemanın tercih edilmesi: % 10,5
- 5-Kitap fiyatlarının yüksek olması: % 4,6
- 6-Dersleri sebebiyle okuyamama: % 3,4
- 7-Diğer sebepler: % 1,9
- 8-Cevap yok: % 2,27

Hâlbuki 21. yüzyıla, bilgi çağına girerken, eğer Türk toplumu dünya üzerinde iyi, güzel bir yer edinmek istiyorsa, okumak, düşünmek ve buna bağlı olarak tartışmak, sorgulamak ve eleştirmek ve bilim üretmek zorundadır. Ancak bunları gerçekleştirdiği zaman gelişecek, çağdaşlaşacak ve yeryüzünde tekrar ecdadına lâıyk olduğu yeri alacaktır.

şimdi, eğer yaradılış nedenini bilmek, üç boyutlu dünyanın dördüncü boyutunu görmek, madde âleminden sıyrılıp manevi âleme ulaşmak; iyiliği, güzelliği, doğruluğu keşfetmek istiyorsan oku. Karanlığın ürkütücülüğünden, ayazından kurtulup aydınlığın içini serinleten sahillerinde yürümek istiyorsan oku.

Kitap Okumak Neden Önemlidir?

Okuyarak olayların ve gelişmelerin iç yüzünü öğrenen bir kişi, öncelikle kendine olan güvenini artırır. Bu ise aynı zamanda düşünce ufkunu geliştirip, geniş bir görüş açısı sağlayarak, olayları inceleme yeteneği kazandırır.

Ayrıca okuyan kişiler çok okumanın beraberinde getirdiği zengin kelime dağarcığına sahip oldukları için, hikmetli ve etkileyici konuşarak hitap ettikleri kişilerde etki de uyandırır. Bu etki ise insanlarla ilişkileri güçlendirmekte, kişiye daha sosyal bir karakter kazandırmaktadır. Dahası, geniş kelime dağarcığı, insanın daha fazla kavramla düşünebilmesini de sağlar. Yani düşünce kapasitesini ve kültür düzeyini artırır.

Boş zamanlarını, çoğu zaman hiçbir yararlı bilgi aktarmayan televizyon karşısında geçirmek yerine kitap okuyarak değerlendiren bu kişiler, edindikleri bilgi ve kültür sonucunda aynı zamanda toplum içinde etkin bir kişiliğe sahip olurlar. Tüm bu özellikler, kişilerin öncelikle kendileri için okumaları gerektiğinin çok önemli bir göstergesidir. Okuyarak kendini geliştiren kişiler ise elbette çevrelerinde gelişen olaylara da hakim olacak ve toplum içinde eğitim seviyesinde zamanla bir ilerleme sağlanacaktır.

### Okuyarak Zaman Kazanmak

Genellikle iş sonrası veya evde televizyon karşısında amaçsızca, kanal kanal dolaşarak boşa geçirilen zamanlar, kitap okuyarak geçirilebilecek en verimli zamanlardır. Bunun yanı sıra otobüs, tren, taksi ve uçak gibi ulaşım araçlarında seyahat ederken zorunlu olarak geçen boş zamanlar da kitap okuyarak değerlendirilebilecek anlardır. Özellikle bekleme yapılan yerlerde kitap okumak, geçirilen zamanı hem zevkli hale getirecek hem de kişinin yeni bir şey daha öğrenmesine vesile olacaktır.

Bu konuda gelişmiş ülkelerin çizdiği tablo oldukça etkilidir. Sahip olunan her boş anda yanlarında bulunan kitabı okuyan Batılılar, kitap okuma alışkanlığının en güzel örneklerini sergilemektedirler.

Kitaplar ömrü uzatmanın en iyi yoldur. Stres insanın ölüm alarmıdır. Kitaplar bitirilemeyecek kadar çoktur. Bu yüzden en lüzumlu olanı okunmalıdır.



